

ÍSALP

Ísalp 10 ára

Íslenski Alpaklúbburinn var stofnaður 11. mars 1977 og er því 10 ára á þessu ári. Af því tilefni fengum við fimm félagi í klúbbnum til þess að spjalla um málefni klúbbsins.

Var tilgangnum með stofnun Alpaklúbbsins náð? Hvað hefur áunnist og hvað hefur skort á þessum bernskuárum? Hverjir eru mikilvægustu þættirnir í starfinu? Hefur klúbburinn náð til félaganna? Hvernig verður framtíðin? Verður Íslenski Alpaklúbburinn við lýði eftir önnur 10 ár.

Þetta og önnur málefni fengum við eftirtalda fimm aðila til að spjalla um:

Guðjón Ó. Magnússon hefur verið formaður Alpa-

klúbbsins síðastliðin 8 ár og gjörþekkir því starfsemi-
na á þessum fyrstu ártum. Guðjón var á árum áður
virkur klifrari, en hefur nú seinni ár smíð sér að
lengri fjallgöngum og gönguskiðaferðum um há-
lendið.

Arnór Guðbjartsson er gamall keppnisskiðamað-
ur, sem kynntist Alpaklúbbnum fyrst í gegnum skiða-
mennskuna. Arnór er meðal brautryðjenda í fjalla-
skiðaferðum hérlendis. Hann tók þátt í íslenskum
leiðangri á Mount McKinley 1979 og komst einn
Íslendinga á tind fjallsins (6194 m).

Björn Vilhjálmsson hefur verið félagi í Alpa-
klúbbnum svo til frá stofnun hans. Björn var í stjórn
ÍSALP 1979-1980 og afur frá 1986. Björn dvaldi við
nám í Danmörku á árunum 1981-1985 og stundaði
þá mikið klettaklifur víðsvegar á meginlandi Evrópu.
Þar kynntist hann og starfsemi danska Alpa-
klúbbsins.

Jón Geirsson hefur verið einn af öðlustu klifrurum
klúbbsins undanfarin ár. Einn af þeim, sem aldrei
missa úr helgi. Jón tók þátt í íslenskum leiðangri til
Perú 1985 og öðrum til Nepal á þessu ári. Jón sat í
stjórn ÍSALP á árunum 1984-1987.

Páll Sveinsson byrjaði sinn klifurferil norðan heilda
og gekk ekki í Alpaklúbbinn fyrr en hann flutti suður
1983. Páll er mjög virkur klifrari og einn af höfðberum
hinnar nýju frönsku bylgju í klettaklifri. Páll hefur
setið í stjórn ÍSALP frá 1986.

Fyrir hönd ritnefndar sáu þeir Kristinn Ránarsson
og Snævarr Guðmundsson um að leiða umræðurnar.

Arnór Guðbjartsson.

Guðjón Ó. Magnússon.

Snævarr: Guðjón! Hvaða sveifur í fjallamennskunni urðu til þess á sínum tíma að klúbburinn var stofnaður?

Guðjón: Ég get náttúrulega ekki svarað fyrir þá sem stofnuðu klúbbinn vegna þess að ég tók ekki þátt í undirbúningi að stofnun hans, en mig grunar að eitt af aðalmarkmiðunum hafi verið að stuðla að ferðum í Alpána. Alpaferðir voru nýbyrjaðar á þessum tíma og það var ákveðinn kjarni, sem hafði mikinn áhuga á þessum ferðum og þeir tóku sig til og stofnuðu þennan klúbb.

Arnór: Í framhaldi af því að reynsla þeirra úr heim-sókn í Alpána hafði sýnt þeim fram á það að þar störfuðu klúbbar sem voru með skála og annað. Ég held að þá hafi langað að hrinda slíku af stað hér.

Kristinn: Hvernig kynntust þið klúbbnum og hvenær gengdu þið í hann?

Björn: Ég kynntist klúbbnum gegnum fyrirspurnir í Skátabúðinni á sínum tíma. Ég man að fyrst þegar maður var að byrja að þæla í þessu var maður alltaf að snudda upp í Skátabúð. Og þá voru Palli og Helgi að segja að það væri búið að stofna einhvern klúbb. En þetta tók voða langan tíma, það tók mig alveg heilan vetur að nálgast klúbbinn. Ég fékk aldrei nákvæmar upplýsingar hvenær fundir voru og maður þorði ekki að spyrja, vegna þess að maður hélt að

Björn Vilhjálmsson.

maður þyrfti að vera búinn að fara um fjöll og firnindi fyrst. Ég gekk svo í klúbbinn haustið 1978.

Kristinn: Já, maður hefur oft heyrt þetta sjónarmið. Að menn væru dálítið hræddir við klúbbinn vegna þess að þeir haldi að þar væru einungis garpar.

Arnór: Ætli það sé ekki vegna þess, að menn halda að þetta sé eitthvað annað en það er. Að þetta séu svona ofurmenni.

Björn: Maður hélt náttúrulega að engin reynsla sem maður hafði kæmist í hálfkvisti við þá sem menn í Alpaklúbbnum hefðu.

Guðjón: Það gerir kannski nafnið líka, Alpaklúbburinn. Fólk hefur kannski haldið að það væri klúbbur sem væri eingöngu í Ölpunum og þar sem það hefði ekki farið þangað ætti það ekki erindi í klúbbinn. Þetta hefur kannski virkað þannig út að við.

Jón: Ég hef nú ekki heyrt það. Ég byrjaði 1979. Þá var maður búinn að heyrta um klúbbinn og þekkti nokkra sem voru í honum. Maður hélt að þetta væru einhverjir garpar.

Arnór: Ég byrjaði 1-2 mánuðum eftir stofnfund. Þá var haldinn kynningarfundur sem ég sótti, vegna þess að stofnfundurinn fór fram hjá mér. Ég hafði þá gengið mikið á fjöll en aldrei í þeim skilningi sem fjallgöngur eru. Mitt markmið var alltaf að finna góða leið niður til að renna mér á skiðum. Þegar

maður komst svo í kynni við þessa drengi vfkkaði það mikið fjallamenskuna. Þá hófust fjallgöngurnar fyrir alvöru og maður lærði að nota þau hjálparteki sem þarf til þess að stunda fjallgöngur á öruggan hátt.

Snævarr: En hvernig er það með þig Guðjón, breytti klúbburinn einhverju í þinni fjallamensku?

Guðjón: Já og nei. Ég mætti á stofnfundinn í mars 1977. Sá auglýsingu í blöðunum um fundinn og hafði heyrt um þessar ferðir í Alpána. Mig langaði sjálfan að fara í Alpána og prófa þetta og að því leyti breyttist fjallamenskan hjá mér, að ég fór að hafa meiri áhuga á klifri. Seinna meir sá ég síðan að það hentaði mér ekki beinlínis og hef þá aftur farið meira út í erfðari fjallgöngur og skiðagöngur.

Kristinn: En Palli, hvernig kynntist þú klúbbnum?

Páll: Kynni mín af klúbbnum komu eiginlega í beinu framhaldi af því sem ég hafði verið að gera fyrir norðan. Ég gekk ekki í klúbbinn fyrr en ég kom hérna suður 1983. Ég varð alls ekki var við þetta ofurmannaálit á klúbbnum sem þið erud að tala um.

Björn: En þú hefur þá verið farinn að klifra talsvert áður?

Páll: Já, já, ég var búinn að klifra þó nokkuð mikið áður en ég kem suður.

Kristinn: Klúbburinn hefur þá kannski ekkert verið auglýstur fyrir norðan?

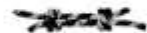

Páll Sveinsson.

Páll: Fyrir fjallamenn á norðurlandi er klúbburinn mjög óraunhæfur. Þær fréttir sem maður fær í gegnum blaðið og fréttabréfin eru allar af fólki sem maður þekkir ekki. Maður getur alveg eins lesið fjalla-bækur eða erlend tímarit eins og að lesa hvað sé að gerast fyrir sunnan. Þetta er alveg jafn fjarri manni.

Björn: En hvernig byrjaði þetta þarna fyrir norðan hjá ykkur?

Páll: Gegnum björgunarsveit. Þegar ég byrja, eru þarna 3 menn sem höfðu stundað klifur í 2 ár, frá því að þeir voru 14 ára gamlir. Ég lendi inni í þessum hóp, næ helvíti góðu starti og er á fullu með þeim í 2 ár. Hef ekki hætt síðan.

Kristinn: Eins og þú sagðir áðan Guðjón, þú var klúbburinn stofnaður kannski fyrst og fremst utan um þessar væntanlegu Alpaferðir. Nú hafa þau viðhorf mikið breyst. Hvað finnst ykkur að ætti að vera mikilvægasti þátturinn í starfi klúbbsins. Hvað er það sem heldur Alpaklúbbnum saman?

Guðjón: Það eru nokkrir þættir held ég, sem halda klúbbnum gangandi. Þar er fyrst að nefna húsnæðið hér á Grensásveginum þar sem eru haldin opin hús og félagar geta hist og rätt málin, skipulagt ferðir

Jón Geirsson.

Á Kirkjufelli við Grundarfjörð í ferð á vegum Ísalp 22. apríl 1978. Á myndinni eru talið frá vinstri: Þór Ægisson, Ágúst Sigurðsson (fremri röð), Ævar Adalsteinsson (aftari röð), Snævarr, Helgi Ben, Rúnar Nordquist, Örvar Adalsteinsson, Grímur Laxdal (aftast), Már Guðmundsson, Sigurður Hölmsteinsson og Finnur Nikulásson.

o.þ.h. Einnig eru það byrjendanámskeiðin. Ég held að þau séu mjög mikilvægur þáttur. Að fólk sé gefinn kostur á að læra grundvallaratriðin. Þegar þeim er lokið, þá vildi ég helst sjá fólk halda áfram á eigin spýtur. Það á ekki að skipuleggja hlutina fyrir það. Þannig held ég að klúbburinn eigi að starfa. Hann á ekki að vera með of mikið í gangi. Fjallamenn eru í eðli sínu einfarar og láta ekki stjórna sér. Ég held að þetta séu aðalatriðin.

Kristinn: Erud þið sammála? Hvað með blaðið?

Arnór: Já, hins vegar finnst mér að klúbburinn megi áfram vera vettvangur fyrir menn þó að þeir séu komnir aðeins af stað og hafi lokið byrjendanámskeiðum. Klúbburinn á að vera leiðandi í fræðslu bæði fyrir byrjendur og ekki síður fyrir þá sem eru lengra komnir. Það vantar að menn fái leiðsögn í því að gera erfðari hluti.

Það er svo aftur spurning, eins og kemur fram hjá Palla, hvort landsbyggðin hafi ekki orðið útundan. Klúbburinn ætti kannski að stefna að því að halda námskeið í hverjum landsfjórðungi. Kynna starfseminu og kynna þeim aðilum sem eitthvað eru að fikta við þetta á hverjum stað. – En almennt séð held ég að klúbburinn hafi gert góða hluti í gegnum tíðina, þó starfsemin hafi ekki verið öflugri en raun ber vitni.

Kristinn: Þér finnst semsagt sem það vanti eitthvert

framhaldsskref fyrir þá sem koma á byrjendanámskeiðin? Það er allavega mjög áberandi hversu margir það eru, sem koma á eitt námskeið og sjást svo ekki meir.

Arnór: Nú veit ég ekki hvernig það er, ég fylgist ekki það vel með, en ég hefði haldið að það væri þörf fyrir að klúbburinn stæði fyrir einni svona merkilegri ferð á ári, til þess að gefa þessu fólk kost á að reyna sig undir verndarvæng klúbbsins.

Snævarr: Þetta er nú stefnan. Þetta klúðraðist þó núna í vetur vegna þess að vetrarfjallanámskeiðinu var frestað um tveir vikur á síðustu stundu.

Páll: Það er líka annað í sambandi við þessi byrjendanámskeið. Ég gerði mér ekki grein fyrir því hversu mikilvæg þessi námskeið í raun eru, fyrr en nú um helgina (Palli hafði verið að kenna á vetrarfjallamennskunámskeiði helgina fyrir umræðurnar). Þetta kemur byrjendum alveg svakalega vel.

Jón: Það er eitt sem ég vildi sjá meira af í klúbbum í framtíðinni. Nú á fjallamennska á Íslandi sér litla sögu, þó að hún hafi verið stunduð í 30 ár meðan Fjallamenn voru og héttu, – og er rækilega skráð í bókinni hans Guðmundar (Fjallamenn eftir Guðmund Einarsson frá Miðdal). Þráðurinn dettur hins vegar niður, en byrjar svo aftur, en það er ekki kominn nein saga, ekki nein hefð. Hún skapast ekki nema það séu einhver skoðanaskipti og umræður. Mér

finnst vanta að klúbburinn beiti sér meira fyrir skoðanaskiptum og umræðum. Til þess mætti nota miðvikudagskvöldin. Eins og þetta er núna, þá er verið að keppast við að hafa alltaf eitthvað efni. Gallinn er bara sá, að það eru orðnir svo margir þiggjendur en fáir gefendur, að þetta lendir alltaf á sömu mönnum, sem verður svo aftur til þess að þeir nenna ekki að standa í þessu. Í dag hvílir allt starfið á 10-15 mönnum og ef þeir bregðast þá fer allt í kross. Þess vegna finnst mér að það eigi að vera með opnar umræður nokkur miðvikudagskvöld, hafa eitthvert umræðuefni og fá virkilega vel undirbúinn mann til að brydda upp á einhverju til að ræða um.

Arnór: Ég er alveg sammála þessu. Ég sit t.d. heima og miðla engu, – og ég held að það sé þannig með fleiri. Það verður einhvern veginn að reyna að vekja áhugann hjá þessum mönnum aftur og virkja þá í starfinu. Ég held að þetta eigi kannski að vera eitt af aðalmarkmiðum klúbbsins, – og nauðsynlegt til að klúbburinn haldi velli, en lofnist ekki út af.

Kristinn: Ég hef tekið eftir því að þegar maður, sem hefur verið virkur í klúbbum og setið í stjórn eða einhverri nefnd, hættil, þá sést hann ekki meir. Það er eins og við séum alltaf að tapa þeirri reynslu sem er búið að byggja upp á nokkrum mönnum. Er klúbburinn kannski einfaldlega af ungar ennþá?

Guðjón: Verður þetta ekki alltaf svona með klúbbum, sem starfar á þennan hátt. Það er mest ungt fólk, sem stundar þetta og mest ungt fólk sem hefur tíma til að stunda þetta. Svo þegar það hættil í skóla eða byrjar að búa, minnkar tíminn, önnur áhugamála taka við og það hættil. Við ráðum ekkert við að fólk missi áhugann og hættil að ferðast, hvort sem það er með klúbbum eða einhverjum öðrum.

Arnór: Ég veit það ekki, þetta er líklega tíðarandinn í dag. Það virðist vera ríkjandi hjá ungu fólk, að um leið og námið byrji þurfi það að hætta öllu. Sjáid bara íþróttafréttirnar, sá sem hefur náð 30 ára aldri er orðinn algjör gamlingi. Og framsetningur er þannig að þá eigi menn helst ekki að vera í þessu lengur. Ég held að þetta sé rangur hugsunarháttur.

Snævarr: En er ekki rík tilhneiging hjá íþróttamönnum, sem nú orðið þurfa að leggja miklu meira á sig en áður, að gefa allt upp á bátinn, ef þeir eru ekki í fremstu víglínu.

Arnór: Fjallamennska býður upp á það að vera ekki endilega stunduð í fremstu víglínu. Þú ert að gera þetta fyrir sjálfan þig og engan annan. Þetta er ekki fjölmiðlasport, sem verið er að auglýsa og það er ekki verið að keppa. Þannig að menn ættu að geta haldið áfram en ættu ekki að þurfa að hætta.

Björn: Mér finnst líka oft á tíðum, þegar verið er að ræða saman á miðvikudagskvöldum, hvort sem það er um síðfræði, klifur eða hvað sem er, að það eru alltof fáir sem leggja eitthvað til málanna. Maður

gæti ímyndað sér, að margir þyrðu hreinlega ekki að hafa skoðun á málinu vegna þess að þeim finnst þeir ekki vera alveg í eldlínunni og þess vegna ekki geta sagt neitt frá sínum bæjardryrum séð.

Kristinn: Þetta er það sama og við heyrum, þegar við biðjum menn um að skrifa í blaðið. Enginn getur skrifað neitt vegna þess að hann hefur ekki verið að gera neitt merkilegt!

Arnór: Þetta kemur líka til af reynsluleysi einstaklinganna. Þeir hafa ekki þurft að skrifa neitt áður og eiga því erfitt með að tjá sig um efni.

Kristinn: Nú er starfsemi klúbbsins orðin nokkuð fastmótuð. Erud þið með einhverjar hugmyndir um nýja hluti, sem ættu að koma inn í starfsemi klúbbsins eða eruð þið sáttr við starfseminu eins og hún er nú?

Björn: Ég held t.d. að það hafi orðið mikil breyting til batnaðar í gegnum tíðina með námskeið klúbbsins. Fyrstu námskeiðin voru meira svona björg unarsveitar(orienter), á 2 daga námskeiði fór alveg einn og hálfur dagur í að læra björgun!

Arnór: Þetta var náttúrulega vegna þess að megin kjarninn kom úr björgunarsveitunum.

Björn: Já, það var náttúrulega þaðan sem þeir höfðu sína kunnáttu. Mér fannst það hins vegar ekki vera fyrr en eftir komu Sam Crimble hingað, að við fórum að sjá aðrar aðferðir í námskeiðahaldi, – a.m.k. í ísklifri. Þar kippiti hann raunar alveg fótunum undan sumum aðferðunum, sem notaðar höfðu verið áður. Við höfðum t.d. alltaf eytt talsverðum tíma í björgun úr sprungu, vorum alltaf í línu o.s.frv. Sam lagði hinsvegar mikla áherslu á að menn væru með klifurtækin í höndunum og fengju tilfinningu fyrir þeim. Æfðu sig í stuttum leiðum og hreyfingum, en væru ekki í löngu klifri með línu, í raun áður en þeir hefðu fengið tilfinningu fyrir þeim tækjum sem þeir voru með í höndunum.

Snævarr: Eins hafði Bill Sumner mikil áhrif.

Björn: Já, hann kom á undan.

Jón: Ég held að námskeiðin séu komin í nokkuð góðan farveg. Það er búið að stokka þau svotil alveg upp.

Páll: Það kemur sér mjög illa, eins og með þetta námskeið um helgina, að kennararnir eru allir nýir menn, sem ekki hafa séð um námskeið áður.

Jón: Þetta er einfaldlega vegna þess að það eru ekki nema svona 10 menn, sem hafa verið að kenna og eru enn virkir í klúbbum.

Arnór: Svo er það nú kannski spurning hvort gert sé nóg af því að leita til eldri félaga með námskeiðahald. Bæði gæti það orðið til að endurvekja áhugann hjá þeim og eins til að dreifa starfinu, svo það lendi ekki allt á þessum 10-15, sem allt hvílir á.

Vetrarfjallamennskunámskeið í Skarðsheiði 1983. Leiðbeinandiinn Torfi Hjaltason „gnæfir“ yfir hópin fremst á myndinni. Úr myndasafni Torfa Hjaltasonar.

Snævarr: Þá vitum við, við hvern við eigum að tala næst . . .

Arnór: Já, einu sinni var maður beðinn um þetta, en nú er maður aldrei spurður. – Ég er ekki að segja að maður sé alltaf fús.

Björn: Einmitt, ég held að það sem gerist svona ómeðvitað, er að þegar menn fara að sjást sjaldnar er þeim alveg sleppt, í stað þess að taka aðeins utan um þá og halda þeim við efnið.

Jón: Mér finnst að það mætti vera meira um vandaða félagsfundi, sem haldnir væru í stærri sal úti í bæ. Þetta þyrftu að vera svona 2-3 fundir á vetri, þar sem væri kannski einhver fræðsla eða virkilega vönduð myndasýning. Það þyrfti að tala við menn strax á haustin og gefa þeim góðan tíma til að undirbúa og hugsa um þetta. Það gæti t.d. verið sniðugt að tvinna saman smáfyrrilestri um eitthvert málefni og svo myndasýningu.

Arnór: Já, það getur farið vel saman að vera bæði með fyrrilestur og myndasýningu í sömu dagskránni. Þessar löngu myndasýningar virðast ekki hafa alltof mikil jákvæð áhrif.

Snævarr: Mig langar að spyrja ykkur hvern og einn, hvað ykkur finnst að hafi áunnist á bernskuárum klúbbsins og hvort þið sjáið klúbbinn í svipuðu ljósi nú og fyrir nokkrum árum, jafnvel 10 árum.

Guðjón: Já, eins og ég nefndi þarna áðan, þá var klúbburinn stofnaður aðallega til þess að stuðla að utanlandsferðum í Alpana. Ég held að markmiðin hafi breyst talsvert síðan og séu núna þau að stuðla að meiri fjallamennsku almennt. Það eru náttúrulega fleiri utanlandsferðir nú en áður fyrr, þó að klúbburinn sé ekki beint í því að skipuleggja ferðir, og því má segja að upprunalega markmiðinu hafi verið náð. En ég held að almenna markmiðið hafi einnig náðst og að fjallamennska sé nú öflugri á landinu almennt en áður.

Snævarr: En finnst ykkur að það sé meiri þrýstingur á menn, að fara að gera einhverja stærri hluti nú, heldur en áður.

Arnór: Alls ekki.

Björn: Ég hélt, þegar ég kom í klúbbinn á sínum tíma, að það væru miklu fleiri menn sem væru að klífra. Í raun voru þetta sárafáir menn sem stunduðu klifur að einhverju ráði. Mér finnst hins vegar að það hafi verið þó nokkur aukning í þessum hópi. – að vísu ekki nógu mikil. Þeir eru ennþá teljandi, ég segi ekki á fingrum og tám en það liggur við, sem stunda klifur að einhverju ráði í dag. En það er samt sem

áður kominn meiri andi í það að gera eitthvað erfiðara, þróa þetta aðeins og halda standardinum. Það er meiri klifurhugur í mönnum.

Arnór: Mér finnst sóknin vera mest í tækniklifri, erfiðari klifurleiðum, – og þá á ég bæði við klettaklifur og isklifur. Hins vegar hefur sóknin í svona meiriháttar fjallgöngum síst verið meiri nú en áður. Þær hafa orðið útundan í þróuninni síðustu ár.

Snævarr: En verið þið eitthvað varir við að t.d. umfjöllun í blaðinu um klifur hafi einhver neikvæð áhrif á þá sem standa fyrir utan klúbbinn eða þá meðlimi er stunda ekki Grensásveginn? Að þeim finnst að þeir séu á röngum vettvangi.

Páll: Það getur kannski verið í þeim tilfellum sem menn þekkja ekkert til klúbbsins og þekkja engann í honum.

Arnór: Já, en ég hef líka tekið eftir því að þetta vekur unga stráka til áhuga. Þeir byrja á að safna að sér alls konar græjum og drasli áður en þeir ganga í rauninni í klúbbinn. Þeim finnst þeir einhvern veginn ekki vera menn með mönnum fyrr en þeir eru búnir að eignast alla þessa hluti sem síðan eru lítið notaðir þegar farið er raunverulega að stunda klifur.

Björn: Þetta hefur nú lodað við marga fleiri, – maður á nú til dælitíð af græjum þó að . . .

Arnór: Ég hef séð þetta ansi oft á námskeiðunum, ég tala ekki um að björgunarsveitirnar eigi í hlut. Það er alltaf stórmál í kringum allar þeirra aðgerðir og allt það græjadrasl sem í kringum þær eru. Svo fer maður á námskeið erlendis og þar ganga fjallanámskeiðin út á það að gera einstaklinginn hæfan í að nota það sem hann er með og vera þá bara með lágmarksútbúnað. Ég held reyndar að við Helgi (Benediktsson) höfum staðið þrívægis fyrir fjallaskiðanámskeiðum og fengið einn þáttakanda í þessi þrjú skipti! Það eru ís- og klettaklifurnámskeiðin sem heilla þessa ungu stráka, enda er græjufíknin þar allsráðandi.

Björn: Ég held að tilhneigingin sé sú að menn vilji bæta sér upp getuleysið með græjunum. Menn geta ekki farið í kletta nema eiga túttur, svo geta menn ekki klifrað þessa leið nema eiga fullkomið sett af hnetum – og í rauninni fara sumir aldrei lengra, en að setja græjurnar í pokann.

Kristinn: En eins og Arnór sagði áðan, þá hefur sóknin í þessar hefðbundnu fjallgöngur ekki verið mikil undanfarin ár. Er þetta kannski afleiðing af því sem maður hefur séð að er að gerast úti í heimi að fjallamennska er að greinast í sífellt sérhæfðari greinar, sem menn þá einbeita sér eingöngu að?

Arnór: Sportið er komið í sérgreinar, það er alveg greinilegt. Við þurfum bara að líta á þessi fjallarit, þá sjáum við að klettaklifrið er sér, ísfossaklifrið er sér og fjallaskiðasportið er sér. Þetta eru orðnar sérgreinar út úr sama stofni.

Björn: Það sem er orðið öðruvísi en áður var, þegar

menn gripu í þetta allt saman, er að nú er mikið meira um „sérfræðinga“ á hverju sviði. Sumir klettaklifrarar fara aldrei í klossa eða upp í snjó, – og fara kannski ekki út nema í sól . . .

Jón: Það er nú ansi erftitt hér á Íslandi.

Björn: Já, en ef maður skoðar þetta í stærra samhengi þá sér maður að það eru til menn, sem eru alhlíða og svo eru líka til sérfræðingar sem stunda bara eina grein.

Jón: Þið sjáið það hjá þessum ungu strákum sem koma hingað. Það er áhuginn á klifri, en ekki fjallgöngum sem dregur þá hingað. Hins vegar held ég samt að það sé enn mikill áhugi á fjallgöngum, bæði hjá öðrum félögum og fólki sem er ekki í klúbbum.

Björn: Það má nú líka sennilega leiða rök að því að þeir sem mæta hérna mest, eru kannski þeir sem eru búnir að yta fjallamennsku til hlíðar og eru að sérhæfa sig meira. Þeir eru um leið leiðandi í umræðunni og stýra þá um leið áhuganum hjá öðrum sem mæta hér. Ég meina, ef það er aldrei talað um annað en fríklifur í nágrenni Reykjavíkur, hentuga ísfossa nálægt bænum eða Stardal, þá er viðbúð að þessir nýju sem koma heyri aldrei neitt annað. Þeir heyra ekki talað um þessar stóru fjallgöngur og erfiðar skíðagönguferðir.

Jón: Það er greinilegt með þessar erfiðu skíðagönguferðir að það er engin endurnýjun, – þetta eru alltaf sömu mennirnir . . .

Arnór: Sömu þverhausarnir!

Jón: Er það ekki, Guðjón?

Guðjón: Jú, það má segja það. Þetta er aðeins stundað af þessum gamla kjarna úr Flugbjörgunarsveitinni.

Jón: Ég sakna þess að sjá aldrei umræður um þetta, – allir þessir hörðu kallar, sem maður hefur heyrt um.

Arnór: Það er spurning hvort þeim finnst þeir nokkuð eiga heima í Alpaklúbbum, þessum yfirlandsförum. Þeim finnst þetta kannski ekki vera sinn vettvangur þegar aðalumræðan er um lóðréttu veggj og þeir alltaf á láréttu planinu!

Kristinn: En nú hlýtur Alpatímaritið að móta talsvert mikið viðhorf félagsmanna. Í tveimur síðustu ársritum hafa verið mjög ítarlegir leiðarvísar, sem í báðum tilfellum hafa fjallað um klifur, annars vegar í Esju og hins vegar í Stardalshnúkum. Er ekki líklegt að þeir hafi átt talverðan þátt í því að beina athyglinni að þessum stöðum frekar en hærri fjöllum.

Björn: Á sama tíma hafa verið í báðum þessum blöðum greinar um fjallaskiðamennsku og annað. Við eigum lengri sögu í þessum hefðbundnu fjallgöngum og lengri ferðum, en erum tiltölulega nýteknir til við

Klettaklífurnámskeið á Þingvöllum 1984. Á myndinni eru talið frá vinstri: Jón Geirsson, Linda Björk Þórðardóttir, Margrét Júlíusdóttir, Hjalti Kristgeirsson, Pétur Ásbjörnsson, Bragi Reynisson, Björn Ólafsson og Stefán Smárasón. Ljós. Salbjörg Óskarsdóttir.

hitt og þess vegna erum við uppteknari af því, a.m.k. þeir sem tala mest.

Páll: Nú hef ég fylgt vel með úti á landi, þar er alveg gífurleg uppsigling í fjallaskíðamennsku – alveg ótrúlega mikil. Þar klifra menn eingöngu til að ná góðri leið til að renna sér niður. Broddarnir eru bara rétt með til að geta komist hærra upp í brekkuna. Þetta er að gerast bæði á Akureyri og svo einnig á Ísafirði hef ég frétt. Þetta er svolítið annað viðhorf, heldur en maður verður var við hérna fyrir sunnan.

Guðjón: Landslagið á þessum stöðum hlýtur að hafa áhrif á þetta. Þarna rísa fjöllin beint upp úr sjónum þannig að það er mun styttra fyrir þá að fara til þess að komast í góð fjallaskíðasvæði.

Kristinn: Hvernig finnst ykkur að þessir tveir leiðarvísar hafa verið? Nú eru þeir bæði ítarlegri og meira um gráðum leiða en áður. Er þetta rétt stefna?

Arnór: Já, mér finnst það. Mér finnst þetta góðir leiðarvísar.

Guðjón: Þessir leiðarvísar í klifri sýna mönnum hvað hefur verið gert og hvað er þá eftir. Þeir eiga alveg rétt á sér og eru mjög vandaðir.

Jón: Þeir eru líka góð heimild og því gott innlegg í eitt af því sem klúbburinn á að beita sér fyrir, að skrá sögu fjallamennskunnar.

Snævarr: Nú hafa tveir síðustu leiðarvísar verið um svæði hérna á suðvesturlandi, og sá næsti verður það einnig. Hver finnst ykkur að ætti að vera stefnan í

þessum málum? Á að klára suðvesturlandið fyrst með það í huga að gefa út veglegt yfirlit yfir þetta svæði eða ættu leiðarvísarnir að vera dreifðir frá svæðum um allt land strax?

Arnór: Endilega að fara út í það að gera sem flesta leiðarvísar víðs vegar um landið.

Páll: Mér finnst að það eigi bara að taka fjölmennustu og almennustu svæðin þar sem flest er fólkíð. Þar munu þeir nýttast best. Mér er illa við leiðarvísar um svæði, þar sem 2-3 hópar fara á ári.

Arnór: Svo má alveg auglýsa upp fjöllin með svona löguðu. Leiðir á fjöll, sem eru virkilega fáfarin. Leiðarvísar eru alveg kjörð tækifæri til að opna augu manna fyrir slíkum svæðum.

Jón: Það sem ég hefði viljað sjá í sambandi við þessa leiðarvísar, sem hafa komið út er að það hefði mátt koma í fréttaþréfið að verið sé að gera þennan leiðarvísar og auglýsa eftir upplýsingum gegnum fréttaþréfið.

Kristinn: Já, það hefur einnig sýnt sig að þeir sem til þekkja og vita að verið er að skrifa leiðarvísar um ákveðið svæði hafa orðið mjög virkir á því svæði. Þetta hefur virkað sem vítamínsprautu innan þessa hóps, – sem í sjálfu sér er mjög gott.

Björn: Með þessa leiðarvísar sem við höfum verið að tala um, Esjuna og Stardalinn, þá var komin ákveðin þörf á að fá eitthvað á pappír um þau. Þetta er það vinsæl svæði og leiðarvísar eru örugglega hvatning

fyrir alla sem fara um þessar slóðir og klifra. Nú þegar búið er að uppfylla þessa þörf, held ég að það geti komið fleiri svæði inn í dæmið og frá fleiri stöðum á landinu.

Arnór: Já, en ég held að við ættum að horfa á þetta í stærra samhengi, þegar við förum að skrifa um aðra landsfjórðunga. Þá þarf að leita til heimamanna og fá upplýsingar hjá þeim. Um leið náum við þessum aðilum inn í klúbbinn, sem mun stækka hann og efla starfsemiina.

Kristinn: Hvernig viljið þið sjá að klúbburinn þróist í framtíðinni? Sumir hafa sagt að endurnýjun í klúbbnum gangi voðalega illa. Þetta séu bara klíkur og harður kjarni, sem erfiðt sé að komast að. Verður klúbburinn enn við líði eftir önnur 10 ár?

Guðjón: Það er náttúrulega erfiðt að segja til um hvort klíkustarfssemi komi til með að drepa klúbbinn. Ég held nú samt ekki. Það er og verður endurnýjun, þó hún sé ekki mikil. Vissulega er kjarninn lítill, en ég held að það verði alltaf nóg af nýjum andlitum í klúbbnum, meðan fólk hefur áhuga á að ganga á fjöll.

Björn: Ég er alveg sammála þessu. Þegar ég var úti í Danmörku, kynntist ég danska Alpaklúbbnum, sem er að mörgu leiti betur í sveit settur, þó það séu fá fjöll í landinu. Og í þessu 5 milljóna manna þjóðfélagi, er Alpaklúbburinn með 600 félagar og ef eitthvað var, þá var starfsemi ekki eins sterk og hér. Ég held að miðað við stærð, séum við með mjög öflugan klúbb. Það hefur verið jafn stífgandi í starfsemiinni þessi fyrstu 10 ár.

Kristinn: Hvað viljið þið sjá að verði öflugra í starfinu í framtíðinni?

Björn: Námskeiðin þarf að efla. Eins held ég að það væri skemmtilegt að reyna að gera svipaða hluti og Bretinn hefur gert. Þar þróast klífurmenningin best á pöbbum. Þar hefur umræðan blómstrað og pöbbarinn hafa verið vettvangur bæði fyrir þá sem eru á hægfara leið út úr íþróttinni og eins fyrir nýju menningu. Það væri óskandi að sjá eitthvað svipað gerast hér, þannig að í kringum þennan kjarna sem drífur allt áfram, væru menn sem legðu eitthvað til málanna og hjálpuðu upp á að halda mórálnum.

Guðjón: Ég hefði samt viljað sjá þennan kjarna stækka dálítið og dreifa þeirri vinnu sem þarf að inna af hendi, – þó hún sé kannski ekki mikil.

Jón: Ég er dálítið hlyntur þessu, sem Bjössu var að segja með pöbbana. Svona pöbbar mundu örugglega glæða félagsstarfið.

Kristinn: Að björinn, eða réttara sagt bjórleysið, standi vexti Alpaklúbbsins fyrir þrífum!

Guðjón: Ég man nú þá tíð, að eftir fundi haud einhver fólk heim til sín í kaffi. Það var nú enginn bjór þá frekar en nú, en það var mjög góð stemning. Þetta var fyrir svona 7 árum.

Frá Ísklífurnámskeiði 1982 í Gígjökli. Fremstur Ari Trausti Guðmundsson, þá Anna Lára Friðriksdóttir þerrar sultardropa á meðan Anna Guðrún Lindal hugar að skafalajámum sínum. Ljós. Torfi Hjaltason.

Björn: Það sem ég var að meina, var að ef þessi opnu hús myndu vera þannig að tjáskiptin væru opnari væri starfið mun liflegra. Það væri ekki alltaf þessi svokallaði harði kjarni, sem sái um umræður í sínum lokaða hóp, heldur væri þetta opinber vettvangur fyrir alla, bæði þessa eldri og þessa sem eru að byrja og allir myndu hafa skoðun á málunum og þora að tjá hana.

Páll: Þetta er bara voðalega erfiðt í framkvæmd.

Kristinn: Er þetta ekki eins og með aðra félagastarfssemi, það er orðin svo mikil samkeppni um frístundirnar að allir fundir og annað slíkt er smám sama að detta upp fyrir?

Björn: Ég veit það ekki, ég held að þetta sé líka spurning um vana. Ég hef alltaf haft mjög gaman af að koma hérna á miðvikudagskvöldum, þó að ég sé ekki að gera neitt sérstakt. Bara til að sjá andlitin.

Páll: Alveg það sama með mig, að koma hérna og heyra hvað er að gerast, það er mitt líf og yndi.

Arnór: Klúbburinn verður til eftir 10 ár, það er engin spurning. Ég hefði viljað sjá stærri virkan hóp og bætt húsnæði. Aðlaðandi húsnæði og því ekki húsnæði með einum pöbb.

Björn: Já, félagsheimilið á Kjalarnesi, það þyrfti að útvíkka það.